

نتایج سیزدهمین دور گفتگوی آذربایجان و آمریکا

از سال 2008 تاکنون مذاکرات بین آمریکا و آذربایجان محدود به مسائل امنیتی بود. اما از ابتدای سال جاری دولت اوپاما توانست کمیسیون همکاریهای اقتصادی دو کشور را تشکیل بدهد

g/سرویس آذربایجان
خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان

به گزارش آران نیوز به نقل از اسلام تایمز؛ در دهه پایانی ماه ژوئیه، سیزدهمین دور مذاکرات آمریکا و آذربایجان در پایتخت آمریکا برگزار شده است. در این نشست ها که دور اول آن در سال 1997 برگزار شده است، هدف اساسی آن است که در چارچوب اولویتهای مشخص شده و برای رسیدن به مقاصد مورد نظر، گزارش برنامه های اجرا شده در گذشته بررسی شود و بر اساس آن در مورد برنامه های آینده بحث و گفتگو صورت بگیرد.

این نشست برای هر دو کشور مهم است. البته باید توجه داشت که آمریکا نشستهایی را با همین عنوان با سایر کشورها آسیای مرکزی و ارمنستان برگزار می کند. ترکیب هیئت آذربایجانی که به سرپرستی آراز عظیم اوو معاون وزیر امور خارجه، در آمریکا حضور یافته بودند، به شرح زیر بوده است: ائلین سلیمانوو و سفیر آذربایجان در آمریکا، علی شفیع اوو معاون وزیر امنیت ملی، رحیم لطیف اوو معاون وزیر موقعیت های اضطراری، فرهاد تقی زاده معاون خدمات امور مرزی، رامیز نجفلی رئیس بخش ستاد آماده باش وزارت دفاع و گول اوغلان مورادلی معاون ریاست کمیته گمرک.

ترکیب هیئت آمریکائی نیز به صورت ذیل بود: اریک روبین، بت مک کورمیک، ان ویتکووسکی، کاستین سیبرل، هنری ووستر، دین پیتمان و سیمون لیماژ به عنوان معاونان وزارت امور خارجه آمریکا و سلسه وولوندر دستیار امور امنیتی، ویلیام براین معاون دستیار وزارت امور انرژی، ریچارد مورنینکستار سفیر جدید آمریکا در آذربایجان. ریاست این هیئت نیز به عهده اندریو شاپیرو معاون دستیار وزیر خارجه در امور نظامی، سیاسی بوده است.

شاید این سوال برای خوانند مطرح شود که چرا بر خلاف نشستهای قبلی مقامات پایینتر به جای مقامات بالاتر در این نشست شرکت کرده اند. باید گفت که این به معنای کاهش سطح همکاریها نخواهد بود بلکه همان گونه که در بالا قید شد، مسائل حوزه امنیتی در بین آمریکا و آذربایجان به روندهای مشخصی رسیده است. از سال 2005 ایالات متحده می خواست آذربایجان در طی این روند فعالانه عمل کند و در طول 2 سال گذشته آمریکا بر این امر اصرار بیشتری نیز دارد و البته در این راستا بسیاری از امور نیز به سامان رسیده اند.

سفیر آذربایجان در آمریکا در گفتگوهایی که با مطبوعات داشته است سطح همکاری دو طرف را مثبت ارزیابی کرده و خواستار گسترش این همکاری دوجانبه شده است.

در این نشست مسائل امنیتی دریا و مرزها، همکاری های دوجانبه در چارچوب سازمانهای بین المللی، وضعیت افغانستان، امنیت منطقه ای و بسیاری از مسائل جالب توجه دیگر مورد بحث و گفتگو قرار گرفته اند.

از سال 2008 تاکنون مذاکرات بین آمریکا و آذربایجان محدود به مسائل امنیتی بود. اما از ابتدای سال جاری دولت اوپاما توانست کمیسیون همکاریهای اقتصادی دو کشور را تشکیل بدهد.

اوپاما به خاطر انتقاداتی که نسبت به مسائل حقوق بشر در آذربایجان وجود داشت، از وارد شدن به امور این کمیسیون امتناع می کرد. کارشناسان می گویند مقامات آمریکایی در هر فرصتی که دست می دهد از اهمیت آذربایجان برای ایالات متحده در مسئله افغانستان سخن میگویند.

جیم نیکولا کارشناس بخش قفقاز کنگره آمریکا در مصاحبه با بخش آذربایجانی بی بی سی خاطرنشان می کند که الهام علی اف در سفر بروکسل که در بهار امسال انجام گرفت، قول داده است برای سامان دادن نیروهای امنیتی محلی در افغانستان کمک کند.

همچنین آذربایجان سالهای مدیدی به عنوان ترانزیت در رسیدن نیروهای آمریکایی و نیروهای ائتلافی به افغانستان ایفای نقش کرده است. میتیو برایز سفیر سابق، در یکی از سخنرانیهای خود گفته است: میتوان گفت در سالهای اخیر هر یک از 100 هزار سرباز آمریکایی از آسمان آذربایجان برای عبور استفاده کرده اند.

به عقیده ج . نیکولا، خواسته های تهران در راستای فشار بر غرب در منطقه بوده است و در پی بروز تنشهایی که پیرامون مسائل هسته ای صورت گرفت، فعالیتهای دیپلماتیک تهران به ویژه در منطقه فعالتر شده است. اگر چه به نظر عده ای پیوندهای دینی و قومی سبب می شود تهران خود به ایجاد تنش در همسایگی خود دست برند.

احتمال میروود که حل و فصل مسئله قره باغ، منافع روسیه در خزر، سرنوشت رادار قیله، کمک های نظامی آمریکا و امنیت انرژی، جزء مسائلی باشند که در روند مذاکرات امنیتی مطرح شده اند.

شایان یاد آوری است که توافقات نشست واشنگتن، ستون مناسبات دو جانبه را در سطوح عالی در آینده تشکیل خواهد داد. اعضای هیئت شرکت کننده در این نشست همچنین برنامه های خود را برای همکاری در زمینه نظامی و امنیتی برای یکسال گذشته مشخص کرده اند اما سفارت در مورد محتویات این نشست سکوت کرده است. به هر حال چارچوب این مذاکرات صرفا محدود به مسائل افغانستان و تمجید ایالات متحده از آذربایجان در این زمینه نبوده است.

بر اساس گزارشهای منبع ما، در فاصله میانی این نشست یک دیدار پنج نفره نیز صورت گرفته است. در این دیدار اندریو شاپیرو، ریچارد مورنینکستار، آراز عظیم اوو، علی شفیع او و رامیز نجفلی

شرکت کرده اند. در این دیدار فقط یک موضوع مطرح شده است: موضوع ایران. در آنجا آمریکایی ها برای مجاب کردن طرف آذربایجانی در تروریست بودن دولت سعی زیادی نکرده اند.

گوشه جالب توجه دیگر در این دیدار پنج نفره این است که دو ژنرال کوبیتی که نام آنها اعلام نشده است، در آن شرکت کرده اند. طرف آمریکایی سعی می کند که آذربایجان در موقع حمله آمریکا به ایران در عملیاتهای زمینی مسئولیت بیشتری را به عهده بگیرد. در این زمینه آمریکا مسائل مورد نیاز مادی را تامین خواهد کرد و علاوه بر آن به جامعه جهانی نیز گفته خواهد شد: "آذربایجان برای شرکت در این جنگ از سوی ایران تحریک شده و چاره ای جز درگیر شدن نداشته است." مسئولیت مجاب کردن افکار عمومی جهان را با این نوع القانات، آمریکایی ها به عهده گرفته اند.

در واقع آمریکا در این قبیل کارها تجربه دارد و جنگ ایران و عراق یکی از نمونه های آن است.

همچنین مقامات ایالات متحده به آذربایجانیها اطمینان داده اند که ایران فرصت لشکر کشی به آذربایجان را نخواهد داشت.

هنوز نمیتوان گفت که آیا پایگاههای مخفی آمریکا در آذربایجان برای تحقق خواسته های ایالات متحده کافی است یا نه؟ اما قاطعانه میتوان گفت که آمریکا برای این کار کمکهای مهمی از آذربایجان دریافت خواهد کرد.

اسلام تایمز آذری - انلویین جواداف